

IN MEMORIAM

Prof. Dr. J. COLLE

*Titelvoerend lid en gewezen voorzitter
van de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België*

1. Curriculum vitae

Geboren te Tielt op 21 november 1903.

Doctor in de genees-, heel- en verloskunde : Leuven 1927.

Laureaat van de Reisbeurzen : 1929.

Studiereizen naar Nederland en Groot-Brittannië (University College te Londen).

Aspirant van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek : 1930-1936.

Hoogleraar aan de K.U.L. (Fysiologisch Instituut) : 1941.

Directeur van het Laboratorium voor Biofysica.

Lid van de « Société de Biologie ».

Lid van de « Association des Physiologistes ».

Lid van de « Société Belge d'Ophtalmologie ».

Lid van de « Association des médecins oculistes Belges ».

Lid van de « Société Philomathique de Paris ».

Medewerker aan de Vlaamse Wetenschappelijke Congressen.

Vaste medewerker aan het Vlaams Geneeskundig Tijdschrift.

Ridder in de Leopoldsorde (1940).

Officier in de Kroonorde (1944).

Officier in de Leopoldsorde (1950).

Commandeur in de Leopoldsorde (1958).

Grootofficier in de Leopoldsorde (1972).

Publikaties

Auteur van meer dan 100 artikels in binnen- en buitenlandse geneeskundige tijdschriften handelend over elektrische prikkelbaarheid der zenuwen, spierfysiologie en fysiologie van het oog.

Onder zijn leiding werden bovendien een 100-tal bijdragen gepubliceerd in binnen- en buitenland.

2. Mededeling van het overlijden, door de vaste secretaris, ter vergadering van 30 september 1978

Terwijl de herinnering aan het afsterven van Gerard Van der Schueren en Ludo Geurden nog steeds ons gemoed bezwaart, is ons op 21 augustus laatstleden opnieuw een vriend en collega ontvallen.

Eens te meer werd de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België in zware rouw gedompeld door het onverwachte verlies van een van haar meest prominente leden, emeritus Professor Dr. Jan Colle, titelvoerend lid en gewezen voorzitter van ons genootschap.

We waren zo gewoon hem in ons midden te zien, steeds kalm en rustig, vriendelijk en dienstvaardig, zodat alle Academieleden hem een genegen sympathie betuigden, gepaard aan een oprechte waardering voor zijn veelzijdige eruditie en zijn hoogstaand wetenschappelijk inzicht. Ook waren we zo gewoon op hem beroep te doen voor rapporten over wetenschappelijk werk of voor het verstrekken van een wijs advies in diverse aangelegenheden.

Collega Jan Colle was een van onze oudste leden, want reeds in 1939, amper één jaar na de oprichting van de Academie, werd hij tot titelvoerend lid verkozen en spande hij zich in om mede de eerste beslissende stoot te geven aan de bloeiende opgang van de jonge Academie.

In 1960 werd hij verkozen tot ondervoorzitter, en gedurende vijf jaar, trouw gehecht aan de behartiging van al wat de Academie aanbelangde, nam hij in die functie deel aan het bestuur, onder het opeenvolgend voorzitterschap van de collega's Joseph Bouckaert en André Verstraete, om in 1966 op zijn beurt een schitterend voorzitterschap waar te nemen.

Het was ter gelegenheid van die verkiezing tot voorzitter dat hij in een rede getuigenis aflegde van zijn gehechtheid aan de Academie, omdat hij het als zijn plicht beschouwde elke taak te aanvaarden die de Academie hem zou toevertrouwen en voornamelijk omdat, naar zijn eigen woorden, « de Academie de culturele uitstraling van onze volksgemeenschap zowel in het buitenland als in het binnenland moet verzekeren ».

Persoonlijk waren we reeds door een oude vriendschap met Jan Colle verbonden, daar we samen als student werkzaam waren in het Leuvense laboratorium voor fysiologie, met zijn enige familiale atmosfeer onder leiding eerst van Professor Noyons, daarna van Professor Joseph Bouckaert. Onze latere zes jaar intieme samenwerking met Jan Colle in het bestuur van de Academie, waar hij in trouwe aanwezigheid actief en met toewijding deelnam aan de bestuurstaak, heeft onze vriendschap nog verstevigd. Met ontroering denken we aan die jaren terug.

Doch ook zij in de Academie die Jan Colle niet van oudsher maar pas in bestuur of vergaderingen leerden kennen, kwamen vlug onder de indruk van zijn hoogstaande personaliteit, die ze waardeerden en hoogschatten.

Jan Colle werd geboren te Tielt op 21 november 1903. Hij studeerde geneeskunde te Leuven in het toen bestaande Nederlands taalstelsel, wanneer er een zekere principiële moed toe nodig was om de gedeeltelijk vervlaamste leergangen te volgen en dezelfde leerstof het ene jaar in het Nederlands en het volgende jaar in het Frans te studeren. Hij werd doctor in de geneeskunde in 1927 en laureaat van de wedstrijd voor reisbeurzen van de regering in 1929.

Door studiereizen naar Nederland en Engeland ging hij zich verder bekwamen in de elektrofysiologie, de neurofysiologie en, meer bepaald, in de oftalmologie, om zich nadien gans te wijden aan wetenschappelijk onderzoek, eerst als aspirant van het N.F.W.O., daarna als docent en hoogleraar in de fysiologie van de zintuigen en van de energiewisseling.

Hij doceerde in de beide taalstelsels en nam gaarne onder zijn leiding studenten uit de beide groepen die persoonlijk wetenschappelijk werk zochten in zijn laboratorium.

Als directeur van het laboratorium voor biofysica, neuro- en psychofysiologie, verrichtte hij zeer verdienstelijke en geprezen

onderzoekingen, die leidden tot merkwaardige publicaties in binnen- en buitenlandse tijdschriften over elektrische prikkelbaarheid van zenuwen en spieren, over fysiologie van het centrale en perifere zenuwstelsel en van de zintuigen. Meer dan honderd werken verschenen onder zijn naam en evenveel werden door zijn talrijke leerlingen geschreven onder zijn leiding.

Hij was lid van nationale en internationale verenigingen voor biologie, fysiologie en oftalmologie, en werd vereerd met ere-tokens van de Nationale Orden. Zijn wetenschappelijke faam werd internationaal gevestigd.

Ook na zijn emeritaat stelde hij actief belang in onderwijsproblemen en bleef hij trouw aan zijn drang naar experimenteel wetenschappelijk onderzoek, steeds bereid om de jongeren in zijn laboratorium te helpen bij moeilijke berekeningen en te laten genieten van zijn rijke kennis en zijn ruime ervaring.

Zijn optreden en zijn omgang gebeurden met tact en voor-naamheid, eenvoud en bescheidenheid, en zijn oordeel, zowel op menselijk vlak als op wetenschappelijk gebied, was steeds wijs en objectief.

Als wetenschappelijk vorser, als hoogleraar en als mens heeft Jan Colle getrouw zijn taak volbracht, bewust van zijn verantwoordelijkheid, met heldere geest, met rechtschapenheid, met vriendelijkheid, met goedheid.

Het onvergankelijk beeld van zijn diepgelovig en voorbeeldig leven, gans gewijd aan eerlijke plichtsbetrachting, weze een troost voor zijn moedige echtgenote Mevrouw Colle en voor de beproefde familieleden. De Academie neemt deel in hun zware rouw en bewaart in ere het aandenken van deze diepbetreurde collega.

A. LACQUET
Vast Secretaris